

**Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının fəaliyyətinə İctimai nəzarətə dair
Əsasnamə**

**1-ci fəsil
Ümumi müddəalar**

Maddə 1. İctimai nəzarətin təşkili

Bu Əsasnamə "İctimai iştirakçılıq haqqında", "Auditor xidməti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunlarının, "Auditorlar Palatası haqqında Əsasnamə"nin və Azərbaycan Respublikasında Auditor xidmətinin inkişaf Konsepsiyası"nın (2012-2020-ci illər) müddəaları nəzərə alınmaqla hazırlanmışdır. Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının fəaliyyətinə İctimai nəzarətə vətəndaşlarının cəlb edilməsi ilə əlaqədar yaranan münasibətləri tənzimləyir.

Əsas anlayışlar

Maddə 2. Bu Əsasnamənin məqsədləri üçün aşağıdakı əsas anlayışlardan istifadə edilir:

- 2.1. ictimai iştirakçılıq – Auditorlar Palatasının fəaliyyətinə (bundan sonra Palata adlandırılacaq) ictimai nəzarətin təşkilində vətəndaşların və vətəndaş cəmiyyət institutlarının iştirakı, Palatanın ictimaiyyətlə məsləhətləşməsi və ictimai rəyin nəzərə alınması;
- 2.2. vətəndaş cəmiyyəti institutları – qeyri-hökumət təşkilatları, kütləvi informasiya vasitələri, həmkarlar ittifaqları, vətəndaşların təşəbbüs qrupları;
- 2.3. ictimai şura – bu Əsasnamədə nəzərdə tutulmuş məqsədlərin həyata keçirilməsi üçün Palata Şurası yanında yaradılan məşvərətçi qurum;
- 2.4. ictimai müzakirə – ictimai əhəmiyyətli qərarların qəbulu zamanı müvafiq məsələlər barəsində təkliflərinin hazırlanması üçün aidiyyəti Palatanın səlahiyyətli nümayəndələrinin, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələrinin, mütəxəssis və ekspertlərin iştirakı ilə təşkil olunmuş yığıncaq;
- 2.5. ictimai dinləmə – hüquqi aktların layihələrinə, auditor xidmətinin ayrı-ayrı məsələlərinə dair ictimaiyyətlə məsləhətləşmələrin keçirilməsi üçün Palatanın səlahiyyətli nümayəndələrinin, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının nümayəndələrinin, mütəxəssis və ekspertlərin iştirakı ilə təşkil olunmuş yığıncaq;
- 2.6. ictimai rəyin öyrənilməsi – Palatanın fəaliyyətinə dair ictimai rəyinin öyrənilməsi məqsədi ilə sosioloji sorğuların və digər oxşar tədbirlərin keçirilməsi;
- 2.7. hüquqi aktların layihələrinin ictimai müzakirəsi – hüquqi aktların layihələrinin onların hazırlanmasında iştirak edən şəxslərin, habelə vətəndaş cəmiyyəti institutlarının, ekspertlərin və mütəxəssislərin iştirakı ilə araşdırılması, təhlil edilməsi və qiymətləndirilməsi;
- 2.8. yazılı məsləhətləşmə – hüquqi aktların layihələrinə dair vətəndaş cəmiyyəti institutlarının rəylərinin öyrənilməsi üçün Palata tərəfindən onlara müraciət edilməsi və yazılı formada təqdim olunmuş rəy, irad və təkliflərin təhlil edilməsi, ümumiləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi.

Maddə 3. İctimai iştirakçılığın prinsipləri

3. İctimai iştirakçılıq aşağıdakı prinsiplər əsasında həyata keçirilir:
  - 3.1. qanunçuluq;
  - 3.2. könüllülük;
  - 3.3. şəffaflıq;

- 3.4. plüralizm;
- 3.5. bərabərlik və ayrı-seçkiliyə yol verilməməsi.

Maddə 4. İctimai iştirakçılığın məqsədləri

4. İctimai iştirakçılığın məqsədləri aşağıdakılardır:
  - 4.1. vətəndaşların Palatanın idarə olunmasında iştiraka cəlb edilməsi;
  - 4.2. Palatanın fəaliyyətinə ictimai nəzarətin həyata keçirilməsi;
  - 4.3. Palata ilə ictimaiyyət arasında səmərəli qarşılıqlı fəaliyyətin təşkili;
  - 4.4. Palatanın fəaliyyətində aşkarlığın və şəffaflığın təmin olunması.

Maddə 5. İctimai iştirakçılığın formaları

- 5.1. İctimai iştirakçılığın formalarına aşağıdakılar aiddir:
  - 5.1.1. ictimai şura;
  - 5.1.2. ictimai müzakirə;
  - 5.1.3. ictimai dinləmə;
  - 5.1.4. ictimai rəyin öyrənilməsi;
  - 5.1.5. hüquqi aktların layihələrinin ictimai müzakirəsi;
  - 5.1.6. yazılı məsləhətləşmə.
- 5.2. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan digər formalar.

2-ci fəsil **İctimai Şura**

Maddə 6. İctimai şuranın yaradılması qaydası

- 6.1. İctimai şura **5** üzvdən ibarət tərkibdə bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş tələblər nəzərə alınmaqla Palatanın müraciətinə əsasən vətəndaş cəmiyyəti institutları tərəfindən seçilir. Azərbaycan Respublikasının ali təhsilə malik hər bir vətəndaşı ictimai şuranın üzvü ola bilər.
- 6.2. İctimai şuranın səlahiyyət müddəti iki ildir.
- 6.3. Palata öz internet səhifəsi və mövcud olan digər vasitələrlə ictimai şuraya namizədlərin irəli sürülməsi, onların qeydiyyatının başlanması və başa çatması vaxtını elan edir. Namizədlərin irəli sürülməsi və qeydiyyatı üçün nəzərdə tutulan müddət iyirmi iş günündən az ola bilməz.
- 6.4. Hər bir vətəndaş cəmiyyəti institutu ictimai şuranın üzvlüyünə yalnız bir namizəd irəli sürə bilər. Namizədlərin irəli sürülməsi başa çatdıqdan sonra bir ay müddətində onların arasından ictimai şuraya seçkilər keçirilir. Seçkilərin keçirilməsi Palata tərəfindən təşkil olunur.
- 6.5. Namizəd irəli sürməyən vətəndaş cəmiyyəti institutları da ictimai şuranın üzvlərinin seçilməsində iştirak edə bilərlər.
- 6.6. İctimai şuradakı fəaliyyətinə görə üzvlərə əmək haqqı, qonorar, kompensasiya və başqa ödənişlər verilmir.
- 6.7. İctimai şuranın fəaliyyətinin texniki və informasiya təminatı ilə bağlı məsələlər Palata Şurası tərəfindən həll edilir.
- 6.8. Palata tərəfindən ictimai şuranın sərbəst fəaliyyəti üçün şərait yaradılır.

Maddə 7. İctimai şuranın hüquqları və vəzifələri

- 7.1. İctimai şuranın aşağıdakı hüquqları vardır:
  - 7.1.1. Palatadan öz fəaliyyəti üçün zəruri olan məlumatları, ictimaiyyətlə məsləhətləşmələr tələb edən məsələlər üzrə hüquqi aktların layihələrini almaq;
  - 7.1.2. ictimaiyyətlə məsləhətləşmələrin keçirilməsi barədə Palata rəhbərliyinə təkliflər vermək;
  - 7.1.3. Auditor fəaliyyəti barədə hüquqi aktların layihələrinin hazırlanması ilə bağlı təkliflər vermək;
  - 7.1.4. ictimai əhəmiyyət kəsb edən məsələlərin həllinə dair vətəndaş cəmiyyəti institutlarının təkliflərini toplamaq, ümumiləşdirmək və Palata Şurasına təqdim etmək;

- 7.1.5. Auditor xidmətinə dair məsələlərin müzakirəsi üçün açıq tədbirlər (ictimai müzakirələr, dinləmələr, seminarlar, konfranslar, dəyirmi masalar və digər tədbirlər) təşkil etmək;
- 7.1.6. ictimai rəyin öyrənilməsi üçün sorğular keçirmək və ya müvafiq sorğu keçirilməsi barədə təkliflər vermək;
- 7.1.7. hüquqi aktların layihələrinin ictimai müzakirəsini keçirmək;
- 7.1.8. şuranın işinə Palata nümayəndələrini, vətəndaş cəmiyyəti institutlarını, ekspertləri və elmi təşkilatların nümayəndələrini, ayrı-ayrı mütəxəssisləri cəlb etmək;
- 7.2. İctimai şura üzvlərinin Palatanın binasına Palata tərəfindən müəyyən olunmuş qaydada daxil olmaq hüququ vardır.
- 7.3. İctimai şuranın aşağıdakı vəzifələri vardır:
- 7.3.1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına, habelə digər normativ hüquqi aktlara riayət etmək;
- 7.3.2. şuranın fəaliyyəti barədə əhalini məlumatlandırmaq;
- 7.3.3. öz fəaliyyətinə dair illik hesabat hazırlamaq və dərc etdirmək;
- 7.3.4. müzakirə olunan məsələlərə qərəzsiz yanaşmaq.

Maddə 8. İctimai şuranın iclasları

- 8.1. İctimai şuranın iclasları ildə dörd dəfədən az olmayaraq keçirilir. Növbədənənar iclaslar ictimai şura sədrinin təşəbbüsü və ya üzvlərinin üçdəbir hissəsinin təşəbbüsü ilə çağırılır.
- 8.2. İctimai şuranın iclasları açıq keçirilir.
- 8.3. İctimai şuranın iclasının gündəliyinin layihəsi ictimai şura sədrinin və üzvlərinin təklifləri əsasında formalaşır və iclasda təsdiq olunur. Palata Şurası tərəfindən ictimai şuranın müzakirəsinə məsələlər təklif edə bilər.
- 8.4. İctimai şura üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə iclaslar səlahiyyətlidir. İctimai şuranın iclaslarını onun sədri aparır. Sədr olmadıqda isə iclasa sədrlik onun müavini tərəfindən həyata keçirilir.
- 8.5. İctimai şuranın aktları iclasda iştirak edənlərin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir və sədrlik edən tərəfindən imzalanır. Səslər bərabər olarsa sədrin səsi həlledici olur.
- 8.6. Palatanın nümayəndələri ictimai şuranın iclaslarında iştirak edə bilərlər.

Maddə 9. İctimai şuranın sədri, sədr müavini və katibi

- 9.1. İctimai şuranın sədri şuranın iclasında şuranın üzvləri arasından iki il müddətinə seçilir.
- 9.2. İctimai şuranın sədri:
- 9.2.1. ictimai şuranın fəaliyyətinə rəhbərlik edir;
- 9.2.2. Palata, vətəndaş cəmiyyəti institutları ilə münasibətlərdə ictimai şuranı təmsil edir;
- 9.2.3. ictimai şuranın fəaliyyətinin prioritet istiqamətlərini müəyyənləşdirir;
- 9.2.4. ictimai şuranın iclaslarına sədrlik edir.
- 9.3. İctimai şura sədrinin müavini şuranın iclasında şuranın üzvləri arasından iki il müddətinə seçilir.
- 9.4. İctimai şuranın katibi şuranın iclasında şura üzvləri arasından iki il müddətinə seçilir.

Maddə 10. İctimai şuranın katibi:

- 10.1. ictimai şuranın cari fəaliyyətini təmin edir;
- 10.2. ictimai şura üzvlərinin fəaliyyətini əlaqələndirir;
- 10.3. ictimai şuranın aktlarını aidiyyəti üzrə təqdim edir;
- 10.4. ictimai şuranın kargüzarlıq işini təşkil edir.

Maddə 11. İctimai şuranın rəqlamenti

- 11.1. İctimai şuranın iş qaydası onun iclasında qəbul edilən rəqlament ilə müəyyən edilir.
- 11.2. İctimai şuranın rəqlamentində aşağıdakılar nəzərdə tutulur:
- 11.2.1. ictimai şuranın iclaslarının keçirilməsi vaxtı və qaydası;
- 11.2.2. ictimai şuranın aktlarının qəbul edilməsi qaydası;

- 11.2.3. ictimai şuranın sədrinin, sədrin müavininin və katibin seçilməsi qaydası;
- 11.2.4. ictimai şuranın daimi və müvəqqəti işçi orqanlarının (komissiyalar, ekspert qrupları, işçi qruplar və s.) yaradılması və onların vəzifələri;
- 11.2.5. ictimai şuranın üzvlüyünə xitam verilməsinin əsasları və qaydası;
- 11.2.6. ictimai şuranın Palata Şurası ilə qarşılıqlı fəaliyyətinin təşkili məsələləri;
- 11.2.7. ictimai şuranın işinə Palata nümayəndələrinin, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının, ekspertlərin və elmi təşkilatların nümayəndələrinin, ayrı-ayrı mütəxəssislərin cəlb olunması qaydası;
- 11.2.8. ictimai şuranın strukturu və fəaliyyətinin təşkili ilə bağlı digər məsələlər.

Maddə 12. İctimai şuranın aktları

- 12.1. İctimai şura təşkilati məsələlər üzrə qərarlar, digər məsələlər üzrə isə rəy və təkliflər qəbul edir.
- 12.2. İctimai şuranın rəy və təkliflərinə Palata tərəfindən "Vətəndaşların müraciətlərinə baxılması qaydası haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq baxılmalıdır.
- 12.3. İctimai şuranın rəy və təkliflərinin nəzərə alınmaması Palata tərəfindən və ya vəzifəli şəxs tərəfindən əsaslandırılmalıdır.

3-cü fəsil

İctimai dinləmə və ictimai müzakirə

Maddə 13. İctimai dinləmə və ictimai müzakirə təşəbbüsü

Auditorlar Palatası, vətəndaş cəmiyyəti institutları və ictimai şura ictimai dinləmə və ictimai müzakirənin təşəbbüsçüsü ola bilərlər.

Maddə 14. İctimai dinləmənin və ictimai müzakirənin təşkilinə və keçirilməsinə dair əsas tələblər

- 14.1. İctimai dinləmənin və ictimai müzakirənin təşkili və keçirilməsi zamanı aşağıdakılar nəzərə alınmalıdır:
  - 14.1.1. ictimai dinləmənin və ictimai müzakirənin məqsədinin və mövzusunun dəqiq müəyyən edilməsi;
  - 14.1.2. dinləmənin və müzakirənin mövzusu barədə maraqlı tərəflərin məlumatlandırılması;
  - 14.1.3. dinləmələrə və müzakirələrə ekspertlərin və mütəxəssislərin cəlb edilməsi;
  - 14.1.4. problemin müstəqil və geniş təhlilinin aparılması;
  - 14.1.5. tələb olunduğu hallarda alternativ layihələrin və təkliflərin müzakirəyə çıxarılması;
  - 14.1.6. dinləmənin və müzakirənin mövzusunda Palata nümayəndələrinin iştirakının təmin edilməsi;
  - 14.1.7. dinləmənin və müzakirənin nəticələri haqqında maraqlı tərəflərin məlumatlandırılması.
- 14.2. İctimai dinləmə və ictimai müzakirə açıq keçirilir. İstənilən şəxs dinləmələrdə iştirak edə və müzakirə olunan məsələ barəsində öz mülahizəsini bildirə bilər.

Maddə 15. İctimai dinləmənin və ictimai müzakirənin təşkili

- 15.1. İctimai dinləmənin və ictimai müzakirənin təşkilatçısı:
  - 15.1.1. dinləmənin və müzakirənin mövzusunun dəqiqləşdirir və təsdiq edir;
  - 15.1.2. əsas məruzələrin mövzusunun və məruzəçiləri müəyyən edir;
  - 15.1.3. dinləmənin və müzakirənin keçirilməsi proqramının layihəsini hazırlayır;
  - 15.1.4. dinləmənin və müzakirənin keçirilməsi yerini, vaxtını və müddətini müəyyən edir;
  - 15.1.5. iştirakçıların seçilməsi prinsiplərini və dəvət edilməsi formalarını müəyyənləşdirir, onları dəvət edir;
  - 15.1.6. kütləvi informasiya vasitələri və ictimaiyyət üçün elan xarakterli məlumatlar hazırlayır və həmin məlumatları hamının tanış ola biləcəyi yerlərdə yerləşdirir;
  - 15.1.7. dinləmənin və müzakirənin yekun sənədinin (sənədlərinin) ilkin layihəsini hazırlayır.

15.2. İctimai dinləmənin və ictimai müzakirənin keçirilməsi barədə elan təşəbbüsünün internet sahifəsində və ya kütləvi informasiya vasitələrində tədbirdən ən azı yeddi iş günü əvvəl dəqiq vaxt və yer göstərilməklə yerləşdirilir.

Maddə 16. İctimai dinləmənin və ictimai müzakirənin yekun sənədi

16.1. Vətəndaş cəmiyyəti institutları tərəfindən keçirildiyi təqdirdə ictimai dinləmənin yekun sənədi dinləmə zamanı açıqlanmış əsas fikir, rəy və təkliflərin icmalı formasında hazırlanır, ictimai dinləməyə sədrlik edən tərəfindən imzalanır və dinləmə başa çatdıqdan sonra ən gec üç iş günü müddətində Palataya və kütləvi informasiya vasitələrinə təqdim olunur.

16.2. Vətəndaş cəmiyyəti institutları tərəfindən keçirildiyi təqdirdə ictimai müzakirənin yekun sənədi rəy və təkliflər formasında qəbul edilir, iclasın sədri tərəfindən imzalanır və müzakirə başa çatdıqdan sonra ən gec üç iş günü müddətində Palataya və kütləvi informasiya vasitələrinə təqdim olunur.

16.3. İctimai dinləmənin və ictimai müzakirənin yekun sənədlərinə bu Qaydanın 10.2-ci maddəsində müəyyənləşdirilmiş qaydada baxılır.

4-cü fəsil

Yazılı məsləhətləşmə

Maddə 17. Yazılı məsləhətləşmənin təşkili

17.1. Auditorlar Palatası tərəfindən hazırlanmış hüquqi aktların layihələri barədə yazılı məsləhətləşmələrin başlanması haqqında məlumat öz internet sahifəsində və ya kütləvi informasiya vasitələrində yerləşdirir.

Maddə 18. Yazılı məsləhətləşmələrin müddəti

18.1. Palatanın hazırladığı hüquqi aktların layihələri barədə vətəndaş cəmiyyəti institutlarının rəy, irad və təkliflər verə bilməsi üçün azı yeddi iş günü nəzərdə tutulur.

18.2. Daxil olmuş rəy, irad və təkliflər Palata tərəfindən müzakirə edilib qiymətləndirildikdən sonra onların nəzərə alınmasına və ya rədd edilməsinə dair on dörd gün ərzində əsaslandırılmış qərar verilir və dərc edilir.

5-ci fəsil

Hüquqi aktların layihələrinə dair ictimai dinləmə və ictimai müzakirə

Maddə 19. Qanun layihələrinə dair ictimai dinləmə və ictimai müzakirənin təşkili

19.1. Azərbaycan Respublikasının Auditorlar Palatasının Şurasına təqdim edilən qanun layihələrinə dair ictimai dinləmə və ictimai müzakirə Auditorlar Palatasının Auditin hüquqi təminatı və standartlaşdırma idarəsi tərəfindən təşkil edilir.

19.2. Qanun layihələrinə dair ictimai dinləmə və ictimai müzakirənin təşkili üçün Auditorlar Palatasının Auditin hüquqi təminatı və standartlaşdırma idarəsi:

19.2.1. Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının internet sahifəsində xüsusi bölmə ayırır;

19.2.2. Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının Auditin hüquqi təminatı və standartlaşdırma idarəsində qeydiyyatda alınmış bütün qanun layihələrini müvafiq komitəyə göndərdikdən sonra üç gün ərzində Auditorlar Palatasının internet sahifəsinin xüsusi bölməsində yerləşdirir;

19.2.3. Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının internet sahifəsinin xüsusi bölməsində qanun layihəsi ilə birlikdə onu təqdim edən subyekt, layihənin qeydiyyat nömrəsi, göndərildiyi komitə (komitələr), ictimai dinləmələrin qrafiki və keçiriləcəyi yer və ictimai müzakirənin müddəti, keçirilməsi qaydaları, rəy, irad və təkliflərin təqdim olunması qaydası, onlara baxılması və nəticələrin açıqlanacağı müddətlər barədə məlumatı yerləşdirir;

19.2.4. qanun layihələrinə dair təqdim olunmuş rəy, irad və təkliflərin nəzərə alınmasının nəticələri barədə ictimaiyyəti məlumatlandırır;

19.2.5. Müzakirə edildikdən sonra qanun layihəsinin yenilənmiş mətnlərini dərc edir.

19.3. Qanun layihələrinə dair ictimai dinləmələrin keçirilməsi qaydası bu Əsasnamə ilə müəyyən edilir.

Maddə 20. Digər hüquqi aktların layihələrinə dair ictimai dinləmə və ictimai müzakirənin keçirilməsi

Auditorlar Palatasının hazırladığı hüquqi aktların layihələrinə dair ictimai dinləmə və ictimai müzakirə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi qaydada keçirilir.

6-cı fəsil
Yekun müddəalar

Maddə 21. Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun tələblərini pozan şəxslər Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinə uyğun olaraq məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 22. Əsasnamənin qüvvəyə minməsi

Bu Əsasnamə 2016-cı il martın 1-dən qüvvəyə minir.